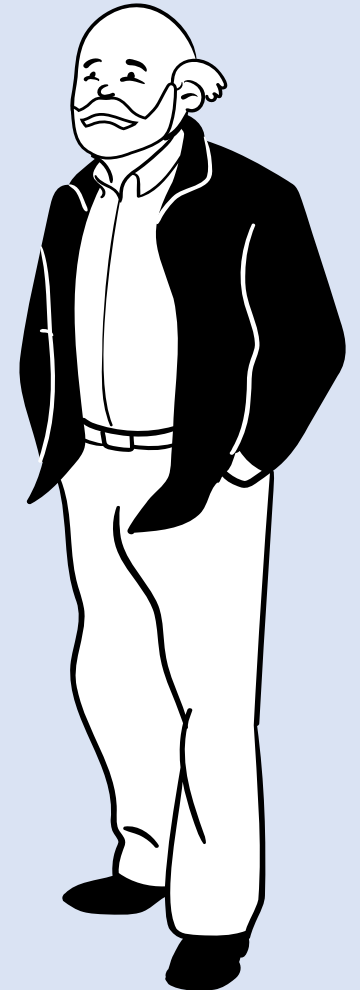
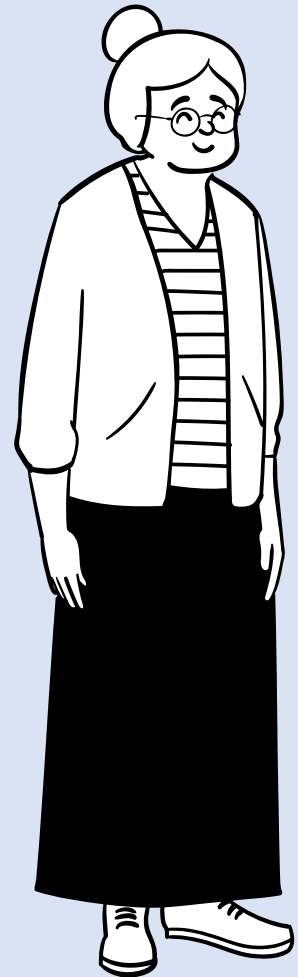
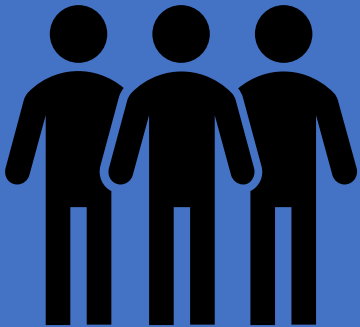

lääkkään henkilön osallisuuden vahvistaminen

Anja Karvonen-Kälkäjä, OTT, VT,
vanhuusoikeuden asiantuntija
akarvonenkalkaja@outlook.com
akarvonenkalkaja@gmail.com

Osallisuus oman elämän valintoihin

lökkään ihmisen omien elämänarvojen ja näkemysten kunnioittaminen on ensisijaista kaikessa toiminnassa.

Vaikuttamismahdollisuus omiin palveluihin ja osallisuus oman elämän valintoihin on turvattu lainsäädännössä koko elämän ajan.

Vanhuspalvelulaki edellyttää ikääntyneen henkilön kuulemista hänen asioissaan

Ikääntyneen väestön mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua omien palvelujensa suunnitteluun on keskeinen arvokkaan elämän osatekijä.

Osallisuutta voidaan laajemmin turvata vanhusneuvostojen kautta.

Vanhuspalvelulaki 11 §

(Laki ikääntyvän väestön toiminakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista)

lääkään henkilön palvelutarpeisiin vastaaminen aloitetaan palvelutarpeiden selvittämisellä. Vanhuspalvelulaki 15 §

Yhteisymmärryksellä lääkkään henkilön kanssa suunnitellaan, millaisilla tarpeilla palveluihin vastataan.

lääkään henkilön omat näkemykset on kirjattava asiakassuunnitelmaan. Vanhuspalvelulaki 16 § 2 momentti

Kaikki palvelut on järjestettävä ja toteutettava niin, että ne tukevat osallisuutta. Vanhuspalvelulaki 13 §

- Nämä perustavanlaatuiset säädökset eivät ole kuitenkaan turvanneet iäkkäiden henkilöiden osallisuutta kaikilta osin.
- Asenneilmapiirin pitää myös muuttua vanhusmyönteisemmäksi!

Ennakoinnin tärkeys

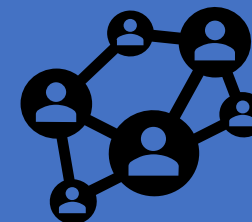
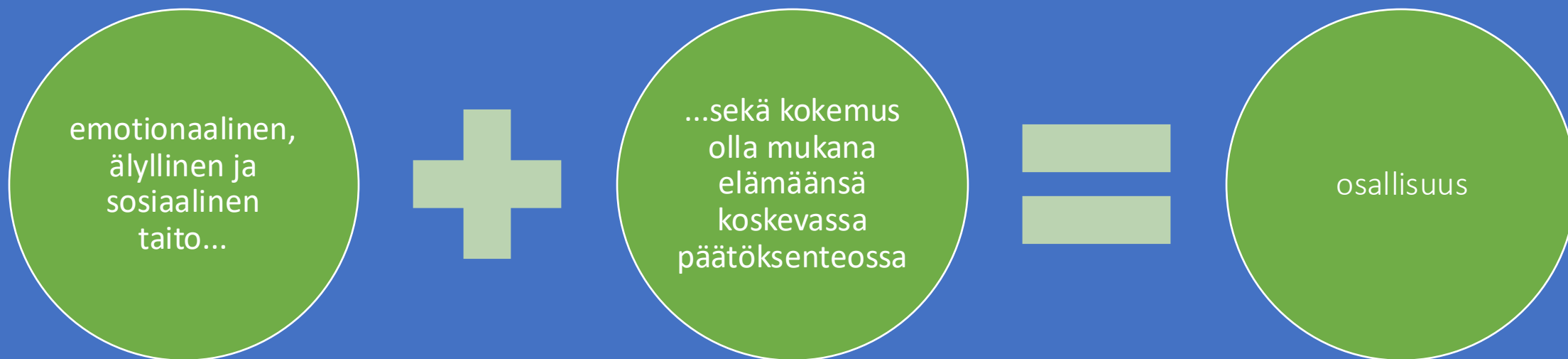
Ammattilaisten on tärkeä kuunnella ja selvittää iäkkään oma tahto siinä vaiheessa, kun hän siirtyy palvelujen piiriin.

Ammattipätevyydestä on osoituksena lisäksi se, että osataan valmistautua myös tilanteeseen, jossa iäkäs ei enää kykene ilmaisemaan omaa tahtoaan.

Ennakoiminen voidaan varmistaa jo heti alussa hyvällä asiakassuunnitelmalla, hoiva- ja hoitotahdolla sekä elämän loppuvaiheen hoidossa ennakoivan hoitosuunnitelman laatimisella.

Ikääntyneen väestön mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua omien palvelujensa suunnitteluun on keskeinen arvokkaan elämän osatekijä ja laadukkaan elämän loppuvaiheen hoidon edellytys.

Mistä osallisuus koostuu?

Tarkemmin:

11/7/2024

emotionaalinen

- iäkkään tunne siitä, että hän on arvokas ja tärkeä
- hänen mielipidettänsä kuunnellaan sekä huomioidaan

älyllinen

- kokemusta kuulluksi ja ymmärrettäväksi tulemisesta
- konkretisoituu muun muassa siinä, että iäkäs otetaan mukaan keskusteluun

sosiaalinen

- Kokemuksesta kuulua sosiaalisesti muiden joukkoon
- Aina subjektiivinen ja se on yhteydessä iäkkään henkilön elämän historiaan ja laatuun

lääkkään osallisuus oman elämänsä ja hoitonsa suunnittelussa on mahdollista vain, mikäli ammattilaisilla on paitsi toiminnallista kykyä, myös eettistä kompetenssia toimia lähtökohtaisesti iäkkään henkilökohtaisen edun ja tahdon mukaisesti

. Eettinen kompetenssi osallisuudessa edellyttää ammattilaisilta tahtoa ja eettistä herkkyyttä kohdata ikääntynyt asiakas, tunnistaa hänen osallisuuden kykynsä sekä tarpeensa ja reagoida niihin sensitiivisesti

Osallisuuden
arvositoumukset
voidaan ilmaista
ammattilaisten
antamissa
palvelulupauksissa.

Osallisuutta vahvistava
toiminta ja
käytännölliset ratkaisut
tukevat aina asiakkaan
etua ja hänen
hyvinvointiaan!

